

بررسی اثر پانیسیک اسید روغن هسته انار بر بیان ژن متالو پروتیناز یک و سه در سلولهای THP-1 تحریک شده با لیپولی ساکارید در مقایسه با ترکیبات دارویی استروئیدی و غیر استروئیدی

رویا وزیری جاوید^۱، حسین مقصودی^{۲*} و رضا حاجی حسینی^۲

^۱ ایران، تهران، دانشگاه پیام نور تهران شرق، گروه بیوشیمی

^۲ ایران، ری، دانشگاه پیام نور شهری، گروه بیوتکنولوژی

تاریخ دریافت: ۹۵/۱۰/۲۴ تاریخ پذیرش: ۹۶/۵/۱۵

چکیده

استئوآرتریت شایع‌ترین بیماری مفصلی است که درمان دارویی کاملی ندارد. مهم‌ترین عامل ناتوانی در میان سالمندان و شایع‌ترین بیماری دژنراتیو مفصلی در کشورهای در حال توسعه می‌باشد. اصلی‌ترین تظاهر آسیب‌شناسی آن در سطح بافتی، تخریب موضعی غضروف مفصلی است. آنزیمهای ماتریکس متالو پروتیناز (*MMPs*) خانواده بزرگ آنزیمهای پروتئولیتیک وابسته به روی می‌باشند که در پیشرفت و گسترش بیماریهای التهابی مانند استئوآرتریت کاملاً شناخته شده می‌باشند. در این مطالعه تجربی، پانیسیک اسید روغن هسته انار از شرکت کارلاوان کرمان خریداری شد. سلولهای THP-1 از انستیتو پاستور تهیه و کشت داده شد و با غلظتهای (۸ تا ۱۰۰ میکروگرم بر میلی لیتر) و در فاصله زمانی (۴۸،۷۲ و ۲۴ ساعت)، سمیت سلولی پانیسیک اسید بر علیه سلولهای THP-1 تحریک شده با LPS، با استفاده از MTT (با طول موج ۵۴۰) بررسی و جهت سنجش میزان اثر مهارکنندگی PA بر فعالیت ماتریکس متالو پروتینازها، الایزا، وسترن بلات، مهاجرت سلولی و تهاجم انجام شد. داده‌ها با استفاده از آزمونهای آماری T.student و ANOVA تجزیه و تحلیل شد. نتایج الایزا و وسترن بلات اثر مهارکنندگی پانیسیک اسید را بر روی بیان MMP-1 نشان داد. ولی بر میزان بیان MMP-3 تأثیری دیده نشد. همچنین بر اساس آزمون MTT میزان LC50 معادل ۵۰ میکروگرم بر میلی لیتر گزارش شد. با توجه به تأثیر پانیسیک اسید بر میزان بیان برخی MMPS و اثر کم آن بر MMP-1، این ماده می‌تواند به عنوان یک کاندید بالقوه برای مطالعات بیشتر بر روی سایر MMP ها و جایگزینی با داروهای شیمیایی معرفی گردد.

واژه‌های کلیدی: متالو پروتیناز ۱ و ۳، THP-1، پانیسیک اسید، استئوآرتریت

* نویسنده مسئول، تلفن: ۰۲۱۲۲۴۵۸۳۱۵، پست الکترونیکی: hosseinmagsodi2000@gmail.com

مقدمه

درصد است. در مطالعات دیگر شیوع آن در مردان و زنان ۶۰ ساله به ترتیب ۶/۹ درصد و ۱۸ درصد گزارش شده است (۱۱). در کشور ایران استئوآرتریت بین کشکک و استخوان ران (patellofemoral joint) شایع‌تر می‌باشد و علت آن وضع زندگی اجتماعی و فرهنگ جامعه است، زیرا

استئوآرتریت شایع‌ترین بیماری مفصلی (آرتروپاتی) و یک عامل کاهش توانایی بدن در سنین بالا می‌باشد. میزان شیوع آن با شاخص سنی جمعیت و میزان چاقی ارتباط دارد. استئوآرتریت زانو با شیوع ۳۳ درصد، شایع‌ترین مفصلی است که گرفتار می‌شود. شیوع آن در مفاصل انگشتان دست ۲۹/۵ درصد، مچ پا ۸/۲۰ درصد و هیپ ۷/۴

اکثر افراد در موقع نشستن و غذا خوردن روی زمین به صورت دوزانو و چهارزانو می‌نشینند (۱۸).

فرآیند بیماری به صورت کاهش ضخامت غضروف مفصلی، تخریب پیشرونده سطح غضروفی، سینوسیت محدود غیر فرسایشی و بازسازی مجدد استخوانی می‌باشد. استخوان سازی مجدد به صورت ایجاد استئوفیت در حاشیه غضروف مفصلی و اسکروز ساب کندرال خود را نشان می‌دهد (۱۳ و ۲۰ و ۲۹). خانواده (MMPs) ماتریکس متالوپروتئیناز، آندوپیتیدازهای وابسته به عناصر روی و کلسیم می‌باشند که توانایی پروتولیز بسیاری از ترکیبات ماتریکس خارج سلولی (شامل کلاژنازها، پروتئوگلیکانها و گلیکوپروتئینازها) را دارند و با این کار سبب تشدید سیکل پاسخهای التهابی می‌شوند (۲۵ و ۲۶). ماتریکس متالوپروتئینازها MMP ها یا متالوپروتئینازها، پروتئینازهایی هستند که نقش مهمی در تخریب غضروف یا ECM بازی می‌کنند. این آنزیمها از سوپر خانواده متالوآنزیمهای دارای عناصر روی و دارای یک پپتید سیگنالی یا نشانه می‌باشند، که در ابتدا به صورت پروپیتید ترشح می‌شوند، دارای دومین کاتالیتیکی، واجد یک منطقه لولا مانند و همچنین یک هموپکسین در دومین C ترمینال هستند. همه MMPs ها دارای ساختار مشترکی در دومینهای خود هستند (۱۰). بر اساس ویژگی سوبسترا، ساختار اولیه و موقعیت سلولی، MMP ها به گروههای عملکردی شامل ژلاتینازها، کلاژنازها، ترمولیزین ها و MMP های غشایی (-MT MMP) تقسیم می‌شوند. سایر خانواده های دخیل در تخریب غضروف شامل ADAM (پروتئینهای دیس اینتگرین و واجد دومین متالوپروتئیناز) و ADAMTS (ADAM هایی واجد موتیف شبیه ترومبواسپونین ها) می‌باشند. از زمان کشف اولین MMPs در سال ۱۹۶۲ (۱۶ و ۲۷) تا به حال ۲۳ خانواده متالوپروتئیناز انسانی شناخته شده اند که همگی متعلق به خانواده آندوپیتیدازهای وابسته به Zn و Ca می‌باشند.

کلاژنازها، MMP-1,13 واسطه های عمده در تخریب غضروف و هدف اصلی برای درمان OA می‌باشند. سایر MMP ها یعنی MMP های (۲، ۳، ۸، ۹، ۱۱، ۱۴، ۱۶ و ۲۸) به میزان بالایی در غضروف OA بیان می‌شوند. سه کلاژناز کلاسیک MMP-1 (۸ و ۱۳) در غضروف انسانی شناسایی شده است و MMP-1 اولین متالوپروتئیناز بود که کشف شد (۹). MMP-1 یک کلاژناز بینابینی و MMP-8 کلاژناز نوتروفیل است که در مناطق سطحی غضروف یافت می‌شود (۷).

کنترل OA با استفاده از داروهای استروئیدی و داروهای ضد التهابی غیر استروئیدی (NSAIDs) و مسکنهایی است که درد را کنترل کرده و کیفیت زندگی را بهبود می‌بخشد ولی دارای عوارض گوناگونی نیز می‌باشد که مصرف آنها را محدود می‌کند (۳۰). NSAID ها، به ویژه، به طور گسترده ای استفاده می‌شود اما مصرف طولانی مدت آنها با عوارض جانبی جدی مانند زخم دستگاه گوارش در ارتباط است (۳۴). این تحقیق با توجه به لزوم درمانی مؤثر با عوارض جانبی کمتر جهت بهبود عملکرد و کیفیت زندگی بیماران دچار استئوآرتریت با استفاده از مواد مؤثره گیاهی شکل گرفته است.

پونیسیک اسید (PUA) که به عنوان اسید تربیکوزانوئیک نیز شناخته شده است، یک اسید چرب کونژوگه تری انوئیک است که به طور طبیعی در غلظتهای بالا در دانه از عصاره انار (Punicaceae، انار) وجود دارد (۲۲ و ۲۴). پانیسیک اسید ۶۴-۸۳ درصد از روغن دانه انار (PSO) را تشکیل می‌دهد (۳۲ و ۳۵). پانیسیک اسید دارای خواص ضد دیابت و ضد چاقی و سندرم متابولیک (۸۵) کاهنده چربی (۴)، فعالیت ضد التهابی (۳۳ و ۳۷)، ضد سرطان (۳۶) و فعالیت آنتی اکسیدانی (۳۱) و همچنین اثرات کاهش فعالیت متالوپروتئینازها در استئوآرتریت می‌باشد (۳۸).

مواد و روشها

پانیسیک اسید روغن هسته انار از شرکت کارلاوان کرمان که نماینده شرکت LCG آمریکا با خلوص ۹۸ درصد است خریداری شده است. و تا زمان استفاده در دمای منفی ۲۰ درجه نگهداری شد.

رده سلولی: به منظور انجام مطالعه تجربی حاضر، رده سلولی THP-1 از انستیتو پاستور ایران تهیه شد و به آزمایشگاه تحقیقاتی دانشگاه پیام نور مرکز شهرری انتقال یافت. برای رشد این رده سلولی از محیط کشت RPMI ۱۶۴۰ شرکت سیگما (غنی شده با سرم جنین گاوی (Fetal Bovine Serum-FBS) ۱۰ درصد (Bio idea ایران) و آنتی بیوتیک‌های پنی سیلین/ استرپتومایسین ۱۰۰ میکروگرم بر میلی لیتر، سینازن، استفاده شد. سلولها در محیط کشت سلولی داخل انکوباتور تحت شرایط دی اکسید کربن ۵ درصد، رطوبت ۹۵ درصد و دمای ۳۷ درجه سانتی گراد قرار گرفتند.

آنالیز دز پاسخ: سلوکسیب با غلظت ۵۰ تا ۱۰۰ نانومول، دگزامتازون با غلظت ۱ تا ۱۰۰ نانومول و پانیسیک اسید با غلظتهای ۸ تا ۱۰۰ میکروگرم بر میلی لیتر به محیط کشت سلولها اضافه شد و پس از ۲۴ ساعت انکوباسیون، سلولها مورد رنگ سنجی قرار گرفتند. از محیط کشت سلولها به منظور انجام تست الایزا نمونه برداری شد (جدول ۲). مراحل فوق ۳ بار تکرار شدند.

سنجش سمیت سلولی بر اساس روش MTT: به منظور بررسی اثرات پانیسیک اسید روغن هسته انار، تعداد ۱۰۵ سلول THP-1 در ۱۲ پلیت قرار داده شد. بعد از ۲۴ ساعت سلولها با غلظتهای متفاوت پانیسیک اسید روغن هسته انار (۸، ۱۶، ۲۴، ۳۲، ۳۸، ۴۰، ۵۰، ۶۰، ۷۰، ۸۰، ۹۰، ۱۰۰) میکروگرم بر میلی لیتر) در فاصله زمانی ۷۲ ساعت تیمار شدند. پس از این بازه زمانی تعداد سلولهای هر پلیت با استفاده از لام هموسایتومتر و رنگ تربیان بلو (Merck آلمان) در زیر

میکروسکوپ نوری (Hm-Lux Z آلمان) در قیاس با نمونه کنترل تیمار نشده مورد ارزیابی و شمارش قرار گرفت. جهت بررسی اثر کشندگی پانیسیک اسید روغن هسته انار بر روی سلولهای THP-1 از آزمون (Methyl -MTT Thiazol Tetrazolium) استفاده شد. نمک تترازولیوم به واسطه فعالیت میتوکندریایی سلولهای زنده به بلورهای فورمازان که جذب متفاوتی دارند احیاء می شوند. به این منظور ۱۰^۵ سلول در هر پلیت کشت داده شد، پس از ۲۴ ساعت غلظتهای متفاوتی از پانیسیک اسید و حلال متانول اضافه شد. پس از اتمام مراحل کشت، سلولها (۱۰۰۰ تا ۲۰۰۰ دور در دقیقه به مدت ۵ دقیقه) سانتریفیوژ شدند. تا سلولهای معلق در کف پلیت رسوب کنند. سپس سلولها با PBS سرد شستشو داده و بر روی آنها محیط کشت حاوی MTT اضافه گردید و به مدت ۲ تا ۴ ساعت در انکوباتور CO2 در ۳۷ درجه سانتی گراد قرار داده شد. در طی زمان انکوباسیون MTT توسط سیستم سوکسینات دهیدروژناز که یکی از آنزیمهای چرخه تنفسی میتوکندریه است احیاء می شود. احیاء و شکسته شدن این حلقه موجب تولید کریستالهای آبی رنگ فورمازان می شود که در زیر میکروسکوپ به راحتی قابل تشخیص هستند. سپس نمونه ها با استفاده از دستگاه الایزا (stafix-2100 آمریکا) خوانده شد.

تجزیه و تحلیل آماری داده ها با استفاده از نرم افزار SPSS نسخه ۱۵ آنالیز یک طرفه ANOVA و آزمون T-Student و سطح معنی داری کمتر از $p < 0/05$ از نظر آماری معنی دار در نظر گرفته شده است.

روش الایزا (ELISA): نمونه سرم جمع آوری شده و سلولها (۱۰۰۰۰ دور به مدت ۵ دقیقه) سانتریفیوژ شدند. وجود پروتئین MMP-1 با توجه به دستورالعمل کارخانه سازنده برای MMP-1 سیستم ELISA (GE Healthcare, Tokyo, Japan) مورد سنجش قرار گرفت. چگالی نوری توسط میکروپلیت ریدر (مدل ۳۷۰۸۵، آلمان) تعیین شد.

استفاده از اتاقکهای ترانسول ۶٫۵ میلی متر و با منافذ ۸ میکرومتر (Corning, NY, USA) انجام شد. پانسیک اسید به همراه ۳۰۰۰ سلول thp-1 در حفره های بالایی فیلتر قرار داده شد. محیط کشت بدون سرم با ۱ میلی گرم / میلی لیتر LPS (Escherichia coli, strain 0128:B12, Sigma) به بخش پایین اتاقکها اضافه شد. به سلول اجازه مهاجرت به مدت ۲۴ ساعت داده شد. پس از یک دوره کمون ۲۴ ساعت در ۳۷ درجه سانتی گراد، سلولهایی که مهاجرت نکرده اند از سطح بالایی توسط سواب پنبه برداشته شد و فیلتر با کریستال ویوله رنگ آمیزی شد. سلولهایی که از طریق غشاء به سطح پایین تر مهاجرت کردند. در زیر میکروسکوپ (۶۱۰۰ بزرگنمایی) شمارش شدند. توانایی مهاجم همراه با استفاده از اتاقکهای مهاجم ماتریژل (BD Biosciences, Tokyo, Japan) با توجه به دستورالعمل کارخانه سازنده تعیین شده است. حفره های بالایی به تازگی با ماتریژل پوشش داده شدند و متوسط به اتاق پایین تر که در بالا توضیح داده شد، اضافه شده است. سلولهای THP-1 در محیط کشت حاوی ۲ درصد FBS کشت معلق و به اتاقهای Transwell ماتریژل پیش انکوبه شد. به سلولها برای مدت ۲۴ ساعت اجازه مهاجم داده شد. سپس ژل و سلول سطح غشاء بالایی با سواب پنبه برداشته شد. سلولهایی که در پایین نفوذ کرده بود شمارش شد.

روش Real-Time واکنش زنجیره ای پلیمرز (qRT-PCR): استخراج RNA با استفاده از تریزول و با توجه به پروتکل شرکت تولید کننده انجام شد. qRT-PCR با استفاده از ABI PRISM 7900HT و سوپراسکرپیت TM III PlatinumH SYBRH و کیت یک مرحله ای qRT-PCR (Invitrogen, Carlsbad, CA, USA) انجام شد. این واکنش در ۹۴ درجه به مدت ۲ دقیقه آغاز شده بود، و در دما ۵۰ درجه برای ۲۰ ثانیه به ۲۰ ثانیه دنا توره شد سپس ۷۲ درجه به مدت ۴۵ ثانیه قرار گرفته و به پایان رسید. گلیسرآلدهید ۳-فسفات دهیدروژناز (GAPDH) به

یک منحنی استاندارد برای MMP-1 با استفاده از غلظت شناخته شده از سیتوکین بر اساس میزان جذب غلظتهای مختلف نمونه های وارد شده به دستگاه رسم شد.

تست وسترن بلائینگ: به محیط کشت حاوی ۱۰۶ سلول THP-1 در ابتدا LPS به میزان 20ng/mL اضافه شد و سپس تحت درمان تجربی با پانسیک اسید قرار گرفت. پس از درمان تجربی، کل سلولهای THP-1 لیز شده با استفاده از کیت استخراج پروتئین (Millipore, Billerica, MA, USA) و با توجه به دستورالعمل کارخانه سازنده تجزیه شدند. غلظت پروتئین با استفاده از یک پیرس BCA (کیت سنجش پروتئین) (حرارتی) تعیین شد. مقدار مساوی از پروتئین (۳۰ میلی گرم) ۱۰ درصد سدیم دودسیل سولفات پلی آکریل آمید ژل الکتروفورز (SDS-PAGE) جدا شده و به اضافه لومینسانس شیمیایی (ECL) به غشای نیتروسولوز (Amersham Biosciences, Piscataway, NJ, USA) منتقل شدند. پس از مسدود کردن با ۵ درصد BSA به مدت ۲ ساعت، نابودی با آنتی بادی اولیه در ۴ درجه به مدت ۱۲ ساعت بررسی شد، آنتی بادی اولیه در برابر (1: 400 IkBa)، فسفات-IkBa (1: 500)، MMP-1 (1: 400)، و MMP-3 (1: 400)، و سپس با آنتی بادی ثانویه ضد موش (۱: ۱۰۰۰) به مدت ۲ ساعت انکوبه شد. همه آنتی بادی از Santa Cruz (سانتا کروز، CA, USA) خریداری شده است. غشاها و فرآیندهای غشایی انجام گرفته سپس با آنتی بادی ثانویه مناسب برای ۲ ساعت در دمای اتاق انکوبه شدند. ECL معرف (GE بهداشت و درمان) برای تشخیص پروتئین استفاده شده است. B-اکتین به عنوان کنترل داخلی استفاده شد. بیان نسبی هر یک از پروتئینهای تجزیه و تحلیل شده با کنترل مشخص شد. بر روی هر بلات نشان داده شده حداقل سه آزمایش مستقل مشابه انجام شد.

سنجش مهاجرت و مهاجم سلولی در شرایط آزمایشگاهی: مهاجرت سلولی در شرایط آزمایشگاهی با

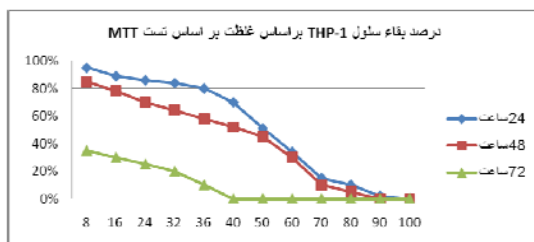
آورده شده است. چرخه آستانه (CT) برای کنترل درون زا GAPDH mRNA و سیگنالهای هدف، تعیین شد. وبه صورت نمودار رسم شد.

عنوان کنترل داخلی برای تمام تجزیه و تحلیلها استفاده گردید. آغازگر پیشرو و معکوس با استفاده از نرم افزار پرایمر اکسپرس (نسخه ۲،۰-PE Biosystems Applied) طراحی شد. توالی پرایمرهای مورد استفاده در جدول ۱

جدول ۱- لیست پرایمرها (توالی نوکلئوتیدی، نقطه ذوب پرایمرها)

Primer Name	Forward 5' to 3'	Reverse 5' to 3'	Tm	
			Forward	Reverse
H.MMP-1	3'- AGTGGCCAGTGGTTGAAAA -5'	3'- CCACATCAGGCACTCCACAT -5	60.03	60.03
H.MMP-3	3'- GATTGGAGGTGACGGGGAAG -5'	3'- GCTAAGCAGCAGCCCATTTG -5	60.11	60.18
H. GAPDH	3'- GCGCTCACTGTTCTCTCCCTC -5'	3'-TGGGTGTCGCTGTTGAAGTC-5'	55.00	60.27

نتایج نشان می دهد که طی سه روز، درصد بقای سلولهای THP-1 در غلظتهای مختلف هر چقدر غلظت پانیسیک اسید بیشتر شده است، پایین تر آمده است (جدول ۲). همچنین آنالیز آماری مربوط به نتایج همه داده ها $P < 0/05$ را نشان می دهد که سطح معنی داری در نظر گرفته می شود. به عبارت دیگر پانیسیک اسید باعث اثر سیتوتوکسیتی یا ضد سرطانی در سلولهای THP-1 می شود که کمترین درصد بقای سلول THP-1 در زمان ۷۲ ساعت و با غلظت ۱۰۰ میکروگرم بر میلی لیتر به ثبت رسیده است.

نمودار ۱- اثرات پانیسیک اسید روغن هسته انار بر درصد بقای سلولهای THP-1 سلولها با غلظتهای متفاوت از پانیسیک اسید با فاصله های زمانی ۲۴، ۴۸، ۷۲ ساعت تیمار و میزان بقای با استفاده از تست MTT مورد ارزیابی قرار گرفت. نتایج به صورت میانگین سه تکرار مستقل $\pm$ خطای استاندارد نمایش داده شده است.

نتایج

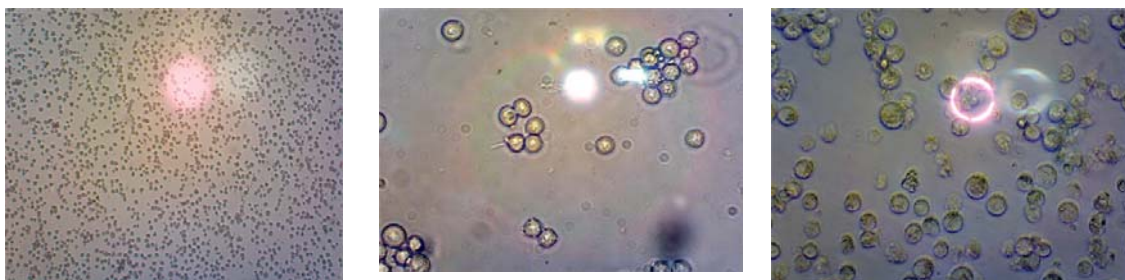
نتایج تست MTT: بر اساس آزمون MTT نتایج جذب نوری (OD) بر حسب غلظتهای ۸ و ۱۶ و ۲۴ و ۳۲ و ۳۸ و ۴۰ و ۵۰ و ۶۰ و ۷۰ و ۸۰ و ۹۰ و ۱۰۰ میکروگرم بر میلی لیتر پانیسیک اسید روغن هسته انار در مقایسه با میزان بقای سلولی به صورت رسم نمودار پس از ۲۴ و ۴۸ و ۷۲ ساعت به دست آمد. لازم به توضیح است بازه انتخابی غلظت پانیسیک اسید بر مبنای اثرات ضد سرطانی آن در مقالات مختلف و همچنین مطالعات اولیه صورت گرفته در آزمایشگاه بوده است. نمودارها بیانگر درصد بقای سلولهای THP-1 بعد از تیمار با پانیسیک اسید با غلظتهای متفاوت (۸ تا ۱۰۰ میکروگرم بر میلی لیتر) می باشد. همان طور که در این شکل ۱ مشاهده می کنید بیشترین درصد بقای سلول THP-1 در غلظت ۸ میکروگرم بر میلی لیتر در ۲۴ ساعت و کمترین درصد بقای سلول THP-1 در غلظت ۱۰۰ میکروگرم بر میلی لیتر و بعد از ۷۲ ساعت به دست آمده است (جدول ۲). نمودار یک نشان می دهد $LC50=50$ میکروگرم بر میلی لیتر (غلظتی از پانیسیک اسید روغن هسته انار که در آن ۵۰ درصد سلولها در محیط کشت از بین می روند) می باشد.

جدول ۲- درصد بقای سلولهای THP-1 بر اساس تست تریپان بلو و رقت های سریالی تهیه شده از پانیسیک اسید روغن هسته انار

۱۰۰	۹۰	۸۰	۷۰	۶۰	۵۰	۴۰	۳۶	۳۲	۲۴	۱۶	۸	غلظتها بر اساس میکروگرم
%۰	%۲	%۱۰	%۱۵	%۳۴	%۵۱	%۷۰	%۸۰	%۸۴	%۸۶	%۸۹	%۹۵	سلول زنده (درصد)
%۱۰۰	%۹۸	%۹۰	%۸۵	%۶۶	%۴۹	%۳۰	%۲۰	%۱۶	%۱۴	%۱۱	%۵	درصد سلول مرده

جدول ۳- درصد بقاء سلولهای THP-1 از ۲۴ ساعت تیمار، در گروه کنترل (سلول بدون اسانس)، کنترل منفی (متانول به عنوان حلال روغن)، و در حضور کنترل مثبت (داروی دگزامتازون و سلوکسیب)

نوع تست	کنترل مثبت (سلوکسیب)	کنترل مثبت (دگزامتازون)	کنترل منفی (متانول به عنوان حلال)	سلول تنها (بدون اسانس)
تریپان بلو	14/5±1/5	15/3±1/5	97/1±1/9	100±4/5
MTT	14/1±1/2	15/1±1/2	97/7±2/1	100±4/6

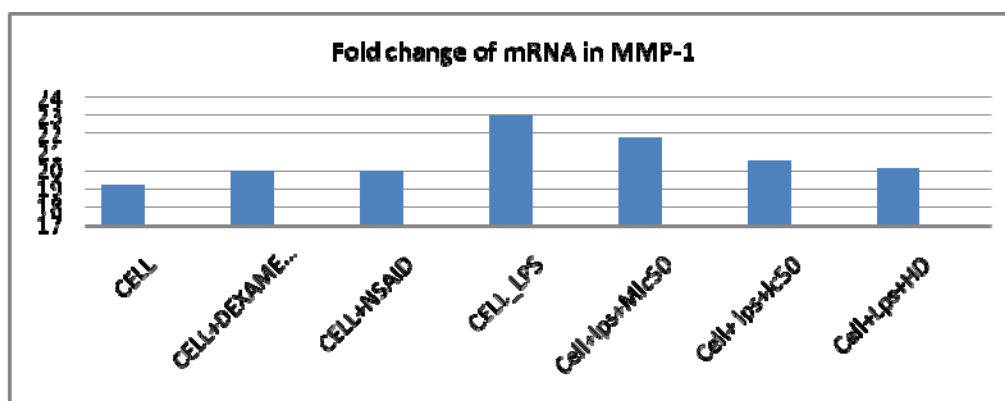

الف

ب

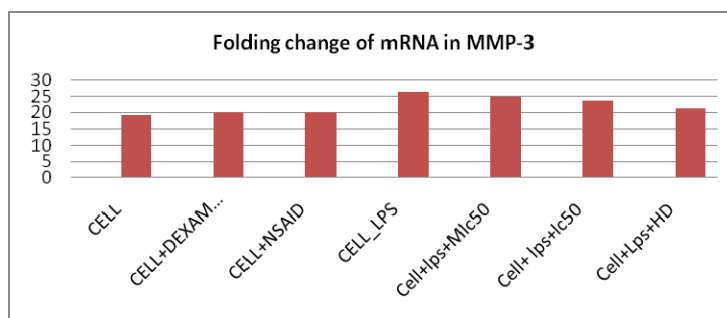
ج

شکل ۱- تصویر میکروسکوپی از THP-1 به وسیله دوربین Labomade ivu 3100 و میکروسکوپ OLYMPUS تهیه شده است. شکل الف: بزرگنمایی 10X است دو روز بعد از کشت اولیه می باشد. شکل ب: چهار روز بعد از کشت اولیه با بزرگنمایی 20X می باشد که سلولهای به صورت اشکال گرد با هسته تیره رنگ می باشد و به صورت تجمع دیده می شود در این عکس تقسیم میتوز کاملاً مشخص می باشد. شکل ج: با بزرگنمایی 20X و پس از اضافه کردن پانیسیک اسید به محیط کشت گرفته شده است که دفرمه شدن سلولها مشخص می باشد. عکس در آزمایشگاه کشت سلولی مرکز بیوتکنولوژی دانشگاه پیام نور با میکروسکوپ الکترونی انجام پذیرفته است.

نمودار ۲- تغییرات MMP-1 در مقایسه با دگزامتازون و سلوکسیب

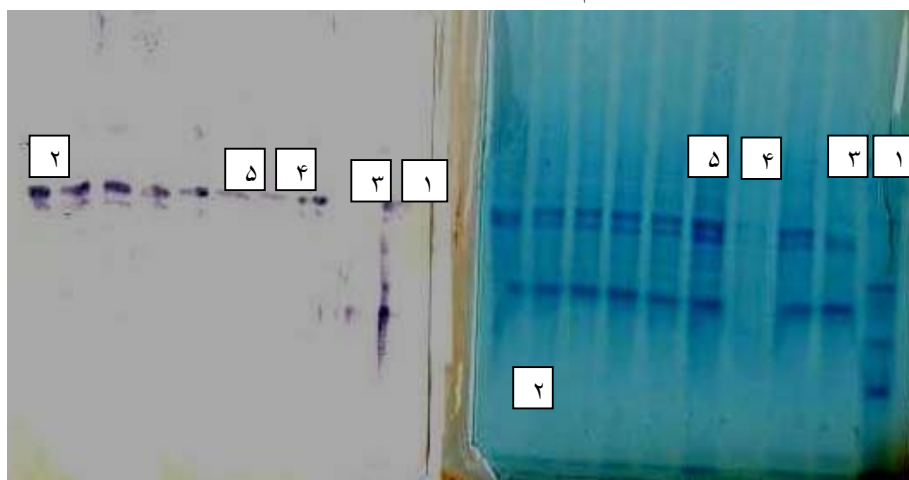
همان طور که در (نمودار ۲) نشان داده شده است پانیسیک اسید بر روی بیان ژن MMP-1 تأثیر داشته و از نظر آماری معنی دار می باشد. $P < 0.005$

نمودار ۳- تغییرات MMP-3 در مقایسه با دگزامتازون و سلوکسیب

لیتر و یکی دز برابر (HD) که معادل ۱۰۰ میکروگرم بر میلی لیتر از پانیسیک اسید روغن هسته انار استفاده شده است. همان طور که نشان داده شده است پانیسیک اسید بروی بیان ژن MMP-3 تأثیر نداشته و از نظر آماری بی معنی می باشد $P > 0.005$ (عکس ۱ و ۲).

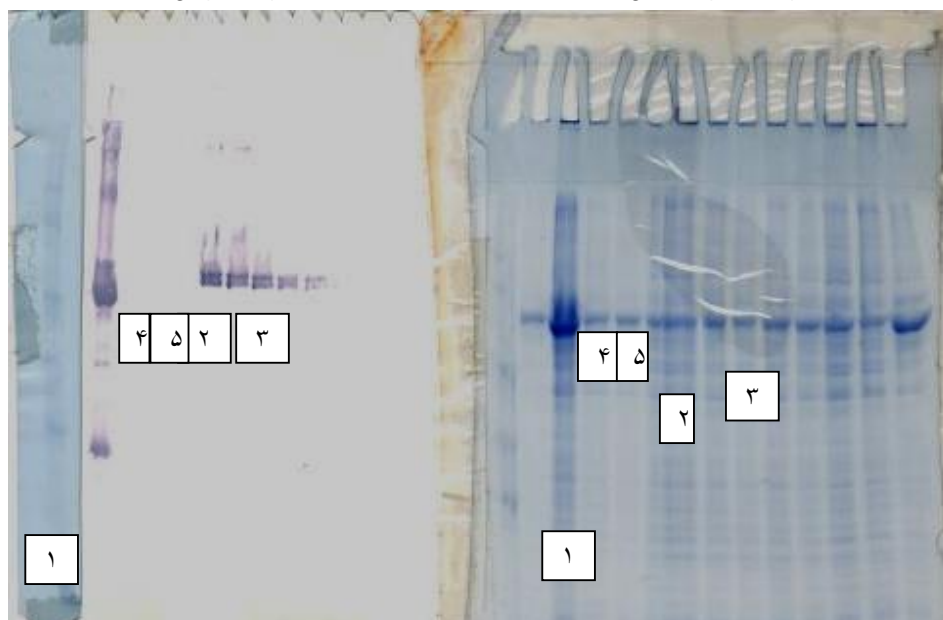
در این دو نمودار (۲ و ۳) نشان داده شده است که ۷ گروه شامل یک گروه کنترل فقط سلول تنها و یک گروه سلول به علاوه LPS و دگزامتازون و یک گروه سلول و LPS و سلوکسیب و سه گروه هم با دز متوسط که کمتر از LC50 بدست آمده است (MLC50) معادل ۳۲ میکروگرم بر میلی لیتر و یکی LC50 معادل ۵۰ میکروگرم بر میلی

عکس ۱ - ۱ = مارکر پروتئین ۵۵ کیلو دالتون، ۲ - سلول + متانول + LPS، ۳ - سلول + LPS + دگزامتازون، ۴ = سلول + LPS + پانیسیک اسید و ۵ - سلول و LPS و سلوکسیب

Protein molecular marker, SDS7, MW14.000-66.000 KD 14.600/ 20/ 24/29/ 46/ 45/ 55 mKD

عکس بالا عکس ژل اصلی است به همراه نمونه های دیگر که مربوط به این آزمایش می باشد

عکس ۲ - ژل MMP-3 به ترتیب ستون ۱ پروتئین مولکولار مارکر و ۲ - کنترل منفی (سلول و متانول و LPS) و ۳ - سلول و پانیسیک اسید و LPS و ۴ - کنترل مثبت (سلول و LPS و دگزامتازون) و ۵ - کنترل مثبت (سلول و LPS و سلوکسیب)

Protein molecular marker, SDS7, MW14.000-66.000 KD. 14.600/ 20/ 24/29/ 46/ 45/ 55 mKD

بحث

فعال شدن هیستامینها یا سیتوکینهای پیش التهابی مثل انواع اینترلوکینها 1 و 2، IL-6، IL-8، IL-12، عامل نکروزی تومور - (TNF α - β) اینترفرونهای آلفا و بتا و گاما (IFN α) و IFN β و IFN γ و رادیکالهای آزاد مثل نیتریک اکساید، آغاز و با تحریک تولید انواع پروتئینازها، پراکسید هیدروژن، فسفولیپازها و ... با هدف بیگانه خواری و شکستن بافتهای آسیب دیده می شود (۱۲، ۱۴، ۱۵ و ۲۳).

از بین شاخصهای التهابی مذکور بحث انواع پروتئینازها به ویژه ماتریکس متالوپروتئینازها به عنوان خط مقدم و حلقه نهایی زنجیره، (MMPs) طویل واکنش سلولهای دستگاه ایمنی و واسطه های التهابی و پاسخ آنها به پانیسیک اسید کاملاً جدید است و کمتر مطالعه ای روی آن صورت گرفته است. به همین جهت در این بررسی به مطالعه اثر پانیسیک اسید روغن هسته انار بر روی بیان ژن متالوپروتئینازهای یک و سه پرداخته شده است.

مطالعات مختلفی راجع به اثرات انار بر روی بیماریهای مختلف به خصوص سرطان (۲) و بر روی ماتریکس متالوپروتئینازها و استئوآرتریت انجام گرفته است از جمله تأثیر عصاره آبی پوسته انار بر تحریک تولید پروکلاژن نوع ۱ و ممانعت از سنتز MMP-1 در فیبروبلاستهای پوستی مورد بررسی قرار گرفته شده بود که در این بررسی نیز اثرات پانیسیک اسید بر روی بیان MMP-1 کاهش بیانی را نشان داد (۶). در مطالعه ای دیگر اثرات ضد التهابی و محافظت از تجزیه کلاژن توسط پونیکالاجین و الاجیک اسید که از ترکیبات موجود در آب انار است را در مدل *in vitro* بر روی سلولهای غضروف گاو بررسی کردند که هر دو پلی فنول انار با کاهش MMP13 که توسط IL-1 β تحریک شده بود، از تجزیه کلاژن نوع دو ممانعت کردند و در ادامه مطالعه دز بالای این ماده با اثر مثبت در موشهای مبتلا به آرتریت بررسی شد و همین اثرات گزارش شد (۲۱). اثر مکمل یاری آب انار بر روی متالوپروتئینازهای ماتریکسی ۲ و ۹ نیز توسط مازنی

در این بررسی با توجه به محدودیت تحقیقات قبلی و نیاز به بررسیهای بیشتر، به مطالعه اثر پانیسیک اسید روغن هسته انار بر روی بیان ژن متالوپروتئینازهای یک و سه در سلولهای THP-1 پرداخته شده است. در این مطالعه ابتدا اثرات سایتوتوکسیک پانیسیک اسید روغن هسته انار بر حیات سلولهای THP-1 با استفاده از آزمون MTT مورد مطالعه قرار گرفت. آزمایشات MTT نشان داد که پانیسیک اسید روغن هسته انار قادر است رشد سلولهای THP-1 را به خصوص در غلظتهای بالای ۱۰۰ میکروگرم بر میلی لیتر مهار کند. همچنین LC50 پانیسیک اسید در حدود ۵۰ میکروگرم بر میلی لیتر تعیین شد (نمودار ۱). سپس با استفاده از روش الیزا و وسترن بلائینگ فعالیت پروتئینهای MMP-1,3 بررسی شد و همچنین با استفاده از روش مهاجرت و مهاجم سلولها اثر پانیسیک اسید روغن هسته انار بر روی سلولهای THP-1 بررسی شد.

استئوآرتریت شایع ترین شکل آرتریت و علت اصلی درد و ناتوانی در افراد مسن محسوب می شود و داروهای جانبی که جهت پیشگیری از درد و بهبود کیفیت زندگی به افراد دچار استئوآرتریت داده می شود عوارض مختلفی را بر ارگانهای دیگر بدن دارد بنابراین در این مطالعه از داروهای گیاهی جهت کاهش عوامل التهابی استفاده گردید. ماتریکس متالوپروتئینازها (ماتریکسین ها) توسط سلولهای التهابی مانند ماکروفاژها، لنفوسیتها، نوتروفیلها و ائوزینوفیل ها و نیز توسط سلولهای ساختمانی مانند فیبروبلاستها، سلولهای اپی تلیال و اندوتلیال تولید می شوند. ماتریکسینها با از بین بردن پروتئینهای سطحی سلولها (عامل استحکام بین سلولها) باعث افزایش مهاجرت سلولهای اپیتلیال می شود (۱۶و ۱). سایتوکینها در سلولهای آسیب دیده و هیپوکسی ویژگی بافتهای ملتهب مانند زخمها و تومورهاست که منجر به القاء متالوپروتئینازها می شوند.

ژن پاسخ دهنده گیرنده گاما در عضله اسکلتی و بافت چربی می‌شود (۱۹). بررسی کلی تحقیقات انجام شده در زمینه پانسیک اسید و استئوآرتیت احتیاج به مطالعات بیشتر و بررسی سلول‌های مختلف دارد با توجه به اثرات ضد التهابی اسیدهای چرب کونژوگه شده در این مطالعه تصمیم بر آن شد که اثر پانسیک اسید را که اسید چرب کونژوگه با اثرات قوی می‌باشد بر روی متالوپروتئینازهای یک‌وسه در بیماری استئوآرتیت بررسی گردد.

نتیجه‌گیری

در این تحقیق پانسیک اسید اثر مهارى بر روی MMP-3 نداشت (با توجه به اینکه MMP-3 یک استرومیلیناز است در ماتریکس متالوپروتئیناز تأثیری ندارد) ولی تا حدودی اثر بر روی MMP-1 را نشان داد در ادامه بررسی‌های بیشتر باید انجام گیرد تا اثر پانسیک اسید روغن هسته انار بر روی سایر متالو پرتئینازها صورت گیرد که اثرات قوی‌تری داشته و بتوان جایگزین داروهای مورد استفاده در استئوآرتیت (دگزامتازون و سلوکسیب) قرار داد. این مطالعه به صورت *in vivo* صورت گرفته است.

تقدیر و تشکر

تمام هزینه‌های این پژوهش توسط نویسنده مسئول تأمین شده است. نویسندگان مراتب سپاس و قدردانی خود را از ریاست محترم دانشگاه پیام نور واحد شهر ری به خاطر فراهم آوردن محیط آزمایشگاه برای انجام این تحقیق اعلام می‌دارند.

و همکاری‌اش در سال ۲۰۱۴ بر روی ۲۸ فرد سالم ۱۸ تا ۲۴ ساله مورد مطالعه قرار گرفت. شاخص‌های استرس اکسیداتیو، hs-CRP، MMP2 و MMP9 سرمی مورد بررسی قرار گرفت. میزان GPX، SOD و آنتی‌اکسیدان تام سرمی در گروه مداخله بیشتر از گروه کنترل بود. میزان متالوپروتئینازهای ماتریکسی ۲ و ۹، سرولوپلاسمین و MDA سرمی نیز در گروه دریافت‌کننده آب انار به طور معنی‌داری کمتر از گروه کنترل بود.

هادی پور جهرمی و همکاران (۲۰۰۷) در یک مطالعه تجربی، جهت بررسی اثر عصاره انار بر استئوآرتیت، از تزریق داخل مفصلی منویدواستات در مفصل تیبیوفمورال موش سوری و تجویز عصاره خوراکی میوه انار استفاده کرد، یافته‌ها، حاکی از ممانعت عصاره انار از آسیب کندروسیتی و تغییرات در پروتئوگلیکان به صورت وابسته به دز بود. صرف نظر از اثرات ضد التهابی، عصاره انار (احتمالاً به علت حضور پلی‌فنلها) قادر به مهار MMPs در کندروسیتها می‌باشد (۱۷۳). قوچانی و همکاران (۲۰۱۶) طی یک مطالعه بالینی، اثرات آب انار را در وضعیت آنتی‌اکسیدانی، متالوپروتئینازها و علائم بالینی استئوآرتیت زانو بررسی کردند. نتایج مداخله حاکی از کاهش امتیاز پرسرنامه WOMAC، امتیاز سفتی مفصل و عملکرد فیزیکی بود. مقادیر سرمی MMP13 در گروه مکمل‌یاری شده کاهش و سطوح GPX افزایش یافت (۲۸). رژیم غذایی شامل پانسیک اسید همچنین باعث سرکوب NF-کاپا و کاهش بیان TNF- α ، و تنظیم مثبت PPAR α و بیان

منابع

۲- مجید تفریحی، روح‌الله نحعی سیستانی، ۱۳۹۵، اثر عصاره استونی دانه انار بر بیان پروتئینهای B-catenin و E-cadherin در سلول‌های سرطانی PC-3، مجله پژوهش‌های سلولی و مولکولی (مجله زیست‌شناسی ایران)، ۲۹-۱-۴۸-۵۵-۵۵

۱- مجید متولی باشی، فاطمه کوه‌کن، زهره حجتی، ۱۳۹۲، نقش سلول‌های بنیادی سرطانی در افزایش ریسک ابتلا به متاستاز و کاهش میزان بقای افراد مبتلا به سرطان پستان، مجله پژوهش‌های سلولی و مولکولی (مجله زیست‌شناسی ایران)، ۲۶-۳-۳۶۶-۳۶۵

3- Ahmed AF. Effect of sensorimotor training on balance in elderly patients with knee

osteoarthritis. Journal of Advanced Research. 2011;2(4):305-11.

- 4- Anusree SS, Nisha VM, Priyanka A, Raghu KG. 2015. Insulin resistance by TNF- α is associated with mitochondrial dysfunction in 3T3-L1 adipocytes and is ameliorated by puniceic acid, a PPAR γ agonist. *Mol Cell Endocrinol* 413:120–8.
- 5- Anusree SS, Priyanka A, Nisha VM, Das AA, Raghu KG. 2014. An in vitro study reveals the nutraceutical potential of puniceic acid relevant to diabetes via enhanced GLUT4 expression and adiponectin secretion. *Food Funct* 5(10):2590–601.
- 6- Aslam MN, Lansky EP, and Varani J. Pomegranate as a cosmeceutical source: Pomegranate fractions promote proliferation and procollagen synthesis and inhibit matrix metalloproteinase-1 production in human skin cells. *J Ethnopharmacol*.2006; 103: 311–318.
- 7- Balbin, M., et al., Identification and enzymatic characterization of two diverging murine counterparts of human interstitial collagenase (MMP-1) expressed at sites of embryo implantation. *J Biol Chem*, 2001. 276(13): p. 10253-62.
- 8- Bassaganya-Riera J. 2011. Method of using puniceic acid to enhance immune response and prevent metabolic disorders. US patent No. 20110250231 A1
- 9- Bauer, E.A., A.Z. Eisen, and J.J. Jeffrey, Immunologic relationship of a purified human skin collagenase to other human and animal collagenases. *Biochim Biophys Acta*, 1970. 206(1): p. 152-60.
- 10- Chu, Q.S., et al., A phase II and pharmacological study of the matrix metalloproteinase inhibitor (MMPI) COL-3 in patients with advanced soft tissue sarcomas. *Invest New Drugs*, 2007. 25(4): p. 359-67.
- 11- DeChellis DM, Cortazzo MH. Regenerative medicine in the field of pain medicine: Prolotherapy, platelet-rich plasma therapy, and stem cell therapy—Theory and evidence. *Techniques in Regional Anesthesia and Pain Management* 2011; 15 (2): 74-80.
- 12- Eli, Carmeli; Miri Moas, Shannon Lennon and Scott K Powers (2005). “High intensity exercise increases expression of matrix metalloproteinases in fast skeletal muscle fibers”. *Exp Physiol*. 90.4: 613-619.
- 13- Felson DT, Lawrence RC, Dieppe PA, Hirsch R, Helmick CG, Jordan JM, et al. Osteoarthritis: new insights. Part 1:
- 14- Ferlito, S. (2000). “Physiological, Metabolic, Neuroendocrine and pharmacological regulation of Nitric Oxide in humans”. *Minerva-Cardioangiol*. 48(6): 169-76.
- 15- Graham, D. A.; E. J.W. Rush (2004). “Exercise Training improvesortic endothelium dependent vasorelaxa and derminants of nitric oxide: bioavailability in spontaneously hypertensive rate”. *J Appl physiol*. 96. 2088-2096.
- 16- Gross, J. and C.M. Lapiere, Collagenolytic activity in amphibian tissues: a tissue culture assay. *Proc Natl Acad Sci U S A*, 1962. 48: p. 1014-22.
- 17- Hadipour M, Mozaffari R.2009 Chondroprotective effects of pomegranate juice on monoiodoacetate-induced osteoarthritis of the knee joint of mice .DOI: 10.1002/ptr.2880
- 18- Harandi A. [Textbook of orthopedics and fractures]. Tehran:Tehran University of Medical Sciences; 1382. [Persian]
- 19- Hontecillas R, O’Shea M, Einerhand A, Diguardo M, Bassaganya-Riera J. 2009. Activation of PPAR gamma and alpha by puniceic acid ameliorates glucose tolerance and suppresses obesity-related inflammation. *J Am College Nut* 28:184–95.
- 20- Huang TL, Chang CC, Lee CH, Chen SC, Lai CH, Tsai CL. Intra-articular injections of sodium hyaluronate (Hyalgan (R)) in osteoarthritis of the knee. a randomized, controlled, double-blind, multicenter trial in the Asian population. *BMC Musculoskelet Disord* 2011; 12: 221. PubMed PMID: 21978211. Pubmed Central PMCID: 3203101.
- 21- Jing Y, Ciqin Z, Gaofeng Y, Duo L. 2012. Effects of geographical origin on the conjugated linolenic acid of *Trichosanthes kirilowii* Maxim seed oil. *J Am Oil Chem Soc* 89:401–7.
- 22- Kyralan M, Goeluekcue M, Tokgoez H. 2009. Oil and conjugated linolenic acid contents of seeds from important pomegranate cultivars (*Punica granatum* L.) grown in Turkey. *J Am Oil Chem Soc* 86:985–90.
- 23- Laurel T. Mackinon (1999). *Advances in Exercise immunology*. ISBN: 964-452-162-5.
- 24- Melo ILP, Carvalho EBT, Mancini-Filho J. 2014. Pomegranate seed oil (*Punica granatum* L.): a source of PA (conjugated α -linolenic acid). *J Human Nut Food Sci* 2:1024–34.
- 25- Mossova, I, Kotra LP, Fridman, R, Mobashery S. Matrix Metalloproteinases: structure,

- evolution and diversification. *FASEB J* 1998; 12: 1075-95.
- 26- Nagase H, Woessner JF. Matrix metalloproteinases. *J Biol Chem* 1999; 274: 21491-4.
- 27- Nagase, H., R. Visse, and G. Murphy, Structure and function of matrix metalloproteinases and TIMPs. *Cardiovasc Res*, 2006. 69(3): p. 562-73
- 28- Nasrin Ghoochani, a Majid Karandish, a* et al. The effect of pomegranate juice on clinical signs, matrix metalloproteinases and antioxidant status in patients with knee osteoarthritis
- 29- Petersson IF, Boegard T, Saxne T, Silman AJ, Svensson B. Radiographic osteoarthritis of the knee classified by the Ahlback and Kellgren & Lawrence systems for the tibiofemoral joint in people aged 35-54 years with chronic knee pain. *Ann Rheum Dis* 1997; 56 (8): 493-6. PubMed PMID: 9306873. Pubmed Central PMCID: 1752423.
- 30- Roubille, C., Martel -Pelletier, J. & Pelletier, J. P. 2013. Osteoarthritis treatments: where do we stand at the moment? *Medicographia*, 35, 172-180.
- 31- Saha SS, Ghosh M. 2010. Ameliorative role of conjugated linolenic acid isomers against oxidative DNA damage induced by sodium arsenite in rat model. *Food Chem Toxicol* 48:3398-405.
- 32- Soetjipto H, Pradipta M, Timotius KH. 2010. Fatty acids composition of red and purple pomegranate (*Punica granatum L*) seed oil. *Indonesian J Cancer Chemoprevention* 1:74-7.
- 33- Spilmont M, Leotoing L, Davicco MJ, Lebecque P, Mercier S, Miot-Noirault E, Pilet P, Rios L, Wittrant Y, Coxam V. 2013. Pomegranate seed oil prevents bone loss in a mice model of osteoporosis, through osteoblastic stimulation, osteoclastic inhibition and decreased inflammatory status. *J Nut Biochem* 24:1840-8.
- 34- Trelle, S., Reichenbach, S., Wandel, S., Hildebrand, P., Tschannen, B., Villiger, P. M., Egger, M. & Juni, P. 2011. Cardiovascular safety of non-steroidal anti-inflammatory drugs: network meta-analysis. *BMJ*, 342, c7086.
- 35- Verardo V, Garcia-Salas P, Baldi E, Antonio SC, Alberto FG, Maria FC. 2014. Pomegranate seeds as a source of nutraceutical oil naturally rich in bioactive lipids. *Food Res Int*, <http://dx.doi.org/10.1016/j.foodres.2014.04.04>.
- 36- Wang L, Li W, Lin M, Garcia M, Mulholland D, Lilly M, Green MM. 2014. Luteolin, ellagic acid and puniceic acid are natural products that inhibit prostate cancer metastasis. *Carcinogenesis* 35(10):2321-30.
- 37- Wang W, Wang H, Wang J, Ye S, Xiao S. 2013. Induction of apoptosis by puniceic acid in bladder carcinoma T24 cells. *J Dalian Polytechnic Univ* 32:82-5.
- 38- Yun H.J., Yoo W.H., Han M.K., Lee Y.R., Kim J.S., Lee S.I. Epigallocatechin-3-gallate suppresses TNF-alpha-induced production of MMP-1 and -3 in rheumatoid arthritis synovial fibroblasts. *Rheumatol. Int.* 2008;29:23-29. [PubMed]

The effect of Punicic Acid (pomegranate seed oil) on metalloproteinase genes (MMP-1, 3) in THP-1 cells stimulated with LPS compared with steroidal and non-steroidal drugs.

Vazirijavid R.,¹ Maghsodi H.² and Hajhosseini R.²

¹ Dept. of Biochemistry, Payame Noor University, Tehran, I. R. of Iran

² Dept. of Biotechnology, Payame Noor University, Shar Rey, I. R. of Iran

Abstract

Osteoarthritis is a common joint disease for which there are currently no disease-modifying drugs available. Osteoarthritis (OA) affects most of the elderly population, the main features of which are cartilage damage. Degradation of the cartilage extracellular matrix is a central feature of the disease and is widely thought to be mediated by proteinases that degrade structural components of the matrix. The matrix metalloproteinases (MMPs) are a family of human zinc endopeptidases that play significant roles in inflammatory diseases such as osteoarthritis. In this experiential laboratory study, punicic acid of pomegranate seed oil was purchased from Clarodan Kerman Co., THP-1 cells (Pasteur Institute of Iran) were cultured and administered with concentration of 8 to 100 µg/ml (in 24h, 48h, and 72h). Cellular toxicity of punicic acid against THP-1 was estimated using the MTT assay and to measure the inhibitory effects of PA on Matrix metalloproteinase proteinase activity, ELISA and Western blot, migration and invasion tests were performed. Data were analyzed using T.student and ANOVA. Western blotting and ELISA showed inhibitory effect of punicic acid on the expression of MMP-1 but not in MMP-3. Punicic acid of pomegranate seed oil shows the most cellular toxicity effect at $lc_{50}=50$ micrograms per milliliters and 72 hours after treatment. According to effect of Punicic Acid on MMP-1 expression, this material can be used as a potential candidate for further studies on the other MMPS and its replacing the chemical drugs.

Key words: Punicic Acid, MMP-1, 3, THP-1, Osteoarthritis